

Hattatlık faaliyetinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.38.15.01-120[9-2015/20-585]-137
Tarih	11.09.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 50426076-120[9-2015/20-585]-137

11/09/2015

Konu : Hattatlık faaliyetinin gelir vergisinden (esnaf muaflığı) muaf olup olmadığı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, hattat olduğunuz, tablo olarak hazırladığınız eserleri işyerlerine, şahıslara ve derneklere sattığınız, dini ve sivil mimarilere, duvara hat levhalar yazdığınız belirtilerek, söz konusu işiniz dolayısıyla gelir vergisinden muaf olup olmadığınız hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanabileceği maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde, *"Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar"* hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hükme göre, geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kolları arasında sayılmayan söz konusu faaliyetinizden dolayı elde edeceğiniz hasılat münhasır olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendi uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 18 inci maddesinde, *"Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.*

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızı olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, *"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar"* hükmü

yer almış olup, aynı fıkranın (2/a) bendinde, 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden % 17 oranında tevkifat yapılacağı belirtilmiştir.

Yine aynı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1/a) bendinde, tam mükellefiyette kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları için yıllık beyanname verilmeyeceği ve diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, söz konusu hattatlık faaliyetinizin Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak yazı ile eser niteliği taşıdığının tespit edilmesi halinde elde edeceğiniz hasılatı münhasır olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca söz konusu istisna kapsamında bulunan çalışmalarınızın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden tevkifat yapmak mecburiyetinde olanlarca satın alınması halinde, tarafınıza yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacağı ve istisna hadleri içinde kalan bu kazançlarınız için yıllık beyanname verilmeyeceği tabiidir.

Söz konusu çalışmalarınız dolayısıyla Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesindeki istisnadan yararlanmanız ve bu faaliyetlerden elde edeceğiniz gelirin yıllık beyanname ile beyan edilmeyecek olması dolayısıyla, bu çalışmalarınızı icra etmek için kiralayacağınız atölye için yapacağınız kira ödemeleri üzerinden herhangi bir tevkifat yapma mecburiyetiniz de bulunmamaktadır.

Öte yandan serbest meslek erbabının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153 üncü maddesi uyarınca işe başlamayı vergi dairesine bildirme, 172 ve 210 uncu maddeleri uyarınca serbest meslek kazanç defteri tutma, 236 ncı maddesi uyarınca da mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatları için serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır.

224 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise konuya ilişkin olarak, münhasıran Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen türden faaliyetlerde bulunan ve eserlerini sadece aynı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi veya kurumlara teslim eden serbest meslek erbabından isteyenlerin, defter tastik ettirme ve tutma ile belge düzenleme zorunluluklarının hasılat tutarına bağlı olmaksızın kaldırıldığı açıklanmıştır.

Buna göre, istisna kapsamındaki eserlerinizin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlar dışındakilere de satılması halinde, işe başlama bildiriminde bulunma, serbest meslek kazanç defteri tutma ve serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyetinde bulunduğunuz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026